

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3104/2025. (III. 21.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t:

Az Alkotmánybíróság a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény 528. § (1) bekezdése, valamint a Fővárosi Törvényszék 45.Pf.631.940/2024/4. számú ítélete alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

I n d o k o l á s

- [1] 1. Az indítványozó jogi képviselő útján eljárva az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 26. § (1) bekezdése és a 27. § (1) bekezdése alapján alkotmányjogi panasz terjesztett elő. Az indítványozó panaszában a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 528. § (1) bekezdése, továbbá a Fővárosi Törvényszék 45.Pf.631.940/2024/4. számú ítélete, valamint a Budapesti XX., XXI. és XXIII. Kerületi Bíróság (a továbbiakban: Kerületi Bíróság) 6.P.XXI.22.156/2023/14. számú ítélete alaptörvény-ellenességének megállapítását és megsemmisítését kérte az Alkotmánybíróságtól az Alaptörvény R) cikk (2)–(3) bekezdéseinek, a T) cikk (3) bekezdésének az 1. cikk (2) bekezdés b) pontjának, a 28. cikkének, a XXVI. cikk (1) bekezdésének, valamint a XXVIII. cikk (1) bekezdésének sérelmére hivatkozással.
- [2] 2. A közjegyző által kibocsátott 24018/Ü/30267/2023/5. számú, 2023. április 13. napján kelt jogerős fizetési meghagyás végrehajtására 24018/Ü/70410/2023/2. számú végrehajtási lappal 2023. május 10-én elrendelt bírósági végrehajtás folyik az indítványozóval szemben. A végrehajtás 2005. szeptember 1. napján lejárt 1 012 050 Ft kölcsönszerződésből eredő tartozás megfizetése érdekében folyik, amely végrehajtást az önálló bírósági végrehajtó 012.V.0744/2023. számon foganatosítja. Az indítványozó keresetében a folyamatban lévő végrehajtás megszüntetését kérte a Kerületi Bíróságtól, szerinte – hivatkozva a Pp. 528. § (2) bekezdés a) pontjára – elévült követelésre rendelték el a végrehajtást, mert az esedékesség – 2005. szeptember 1. napja – óta 18 év eltelt. Érvelt emellett azzal is, hogy a fizetési meghagyás benyújtása előtt a követelés megszűnt, az bírósági úton nem érvényesíthető, ezért a perbeli végrehajtást meg kell szüntetni. Hivatkozott továbbá arra is, hogy 2023. április 12. napján azért emelkedett jogerőre a fizetési meghagyás, mert a felperes nem volt tisztában annak jogkövetkezményével. A Kerületi Bíróság 6.P.XXI.22.156/2023/14. számú ítéletével az indítványozó keresetét elutasította, indokolásában rögzítette, hogy a perbeli esetben az indítványozó által hivatkozott törvényhely [Pp. 528. § (2) bekezdés a) pont] nem alkalmazható, mert a végrehajtás elrendelésére nem végrehajtási záradékkal, hanem a közjegyző által kiállított végrehajtási lappal került sor, így az alkalmazandó eljárásjogi szabály a Kerületi Bíróság szerint a Pp. 528. § (1) bekezdés b) pontja. A Kerületi Bíróság megállapítása szerint – a Pp. 528. § (1) bekezdés b) pontja alapján – az adós keresettel kérheti a végrehajtási lappal elrendelt végrehajtás megszüntetését vagy korlátozását, ha a perben közölni kívánt tény akkor történt, amikor az már nem volt közölhető a végrehajtható okirat kiállításának alapjául szolgáló határozat meghozatalát megelőző eljárásban. Az elsőfokú bíróság szerint az indítványozó lényegében e törvényhelyre hivatkozott, amikor azt állította, hogy nem volt tisztában a fizetési meghagyás jogkövetkezményével, amellyel nem állította, hogy a perben közölni kívánt elévülés ténye ne lett volna közölhető a fizetési meghagyásos eljárásban. Ebből kifolyólag a követelés elévülésére történő hivatkozása végrehajtás megszüntetése iránti perben már nem vizsgálható.
- [3] Az indítványozó fellebbezése nyomán eljáró Fővárosi Törvényszék helybenhagyta a Kerületi Bíróság ítéletét a 45.Pf.631.940/2024/4. számú ítéletével, indokolásában kiemelte, hogy az indítványozó által hivatkozott Pp. 528. § (2) bekezdés a) pontja nyilvánvalóan nem alkalmazható.
- [4] 3. Az indítványozó alkotmányjogi panaszában a Pp. 528. § (1) bekezdése, továbbá a Fővárosi Törvényszék 45.Pf.631.940/2024/4. számú ítélete, valamint a Kerületi Bíróság 6.P.XXI.22.156/2023/14. számú ítélete alaptörvény-ellenességének megállapítását és megsemmisítését kérte. A panaszos szerint míg a Pp. támadott bekezdése sérti az Alaptörvény R) cikk (2)–(3) bekezdéseit, a T) cikk (3) bekezdését, az 1. cikk (2) bekezdés b) pontját,

valamint a XXVI. cikk (1) bekezdését, addig a támadott bírói döntések sértik az Alaptörvény 28. cikkét, valamint a XXVIII. cikk (1) bekezdésében foglalt tisztességes bírósági eljáráshoz való jogot.

- [5] Az Abtv. 26. § (1) bekezdése szerinti alkotmányjogi panasz körében az indítványozó előadta, hogy az Alaptörvény R) cikk (2) bekezdése – miszerint az Alaptörvény és a jogszabályok mindenkire kötelezőek – az Országgyűlést mint jogalkotót is kötik. Tehát amennyiben az Országgyűlés kötelező jellegű jogszabályt hozott, nem hozhat azzal ellentétes értelmű jogszabályt, vagy olyat, amely a korábbi jogszabály érvényre jutását kiüresíti. A Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (a továbbiakban: Ptk.) 6:23. § (1) bekezdése szerint, ha a Ptk. eltérően nem rendelkezik, az elévült követelést bírósági eljárásban nem lehet érvényesíteni. Az indítványozó szerint a támadott rendelkezés a Ptk. 6:23. § (1) bekezdésének betartását és alkalmazását lehetetlenné teszi, valamint jogellenesen leszűkíti az egyébként is korlátozottan érvényesülő elévülés érvényesíthetőségének lehetőségét. Az R) cikk (3) bekezdésének sérelmét abban látja az indítványozó, hogy kizárólag a végrehajtási záradék esetén történő követelés-elévülés nincs összhangban az elévülés intézményének Ptk., illetve az Alaptörvény szerinti céljával. Ezzel összefüggésben sérül az Alaptörvény T) cikk (3) bekezdése, az indítványozó álláspontja szerint az a jogszabály, amely eltér az Alaptörvény céljától, nem lehet összhangban az Alaptörvénnyel. Az Alaptörvény 1. cikk (2) bekezdés b) pontja szerinti törvényalkotási hatáskör gyakorlása során, az Országgyűlésnek eleget kell tennie a jogalkotásról szóló 2010. évi CXXX. törvény 2. § (4) bekezdés a)–b) pontjainak is. Ezek szerint a jogszabályok megalkotásakor biztosítani kell, hogy a jogszabály megfeleljen az Alaptörvényből eredő tartalmi és formai követelményeknek, valamint illeszkedjen a jogrendszer egységébe. A XXVI. cikk (1) bekezdésében államcélként megjelölt hatékony állami működéssel összeegyeztethetetlen az, hogy a Ptk.-ban definiált elévülést a perrendtartás ellentétes rendelkezése nem engedi érvényre jutni, így az effektív eljárást nem biztosító szabályozás következtében az indítványozó nem tudta az elévülési kifogását érvényesíteni.
- [6] Az Abtv. 27. § (1) bekezdése szerinti alkotmányjogi panasszal kapcsolatban az indítványozó az Alaptörvény 28. cikkének és a XXVIII. cikk (1) bekezdésének sérelmével érvelt. Az indítványozó szerint a Pp. 528. § (1) bekezdés a) pontjának az az értelmezése, miszerint az elévülés tényét nem lehetett vizsgálni a végrehajtás megszüntetése iránti perben, nem teljes mértékben vezethető le az anyagi jogszabályból, amely így sérti az Alaptörvény 28. cikkét. Hasonlóan az előbbiekhöz, az elévülési szabályok helytelen bírói értelmezése az indítvány szerint az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében biztosított tisztességes bírósági eljáráshoz való jog sérelmét is megvalósítja.
- [7] 4. Az Alkotmánybíróság az Abtv. 50. § (1) bekezdése és az Ügyrend 5. § (1) bekezdése alapján az ügyben tanácsban járt el. Az Abtv. 56. § (1) bekezdésében meghatározottak szerint az Alkotmánybíróságnak elsődlegesen az alkotmányjogi panasz befogadhatóságáról szükséges döntenie.
- [8] 4.1. Az Abtv. 30. § (1) bekezdése alapján az Abtv. 26. § (1) bekezdése és 27. § (1) bekezdése szerinti alkotmányjogi panaszt a sérelmezett döntés kézbesítésétől számított hatvan napon belül lehet írásban benyújtani. Az indítványozó a panaszt a törvényi határidőn belül terjesztette elő. A jogi képviselővel eljáró indítványozó csatolta az eljáró jogi képviselő meghatalmazását.
- [9] 4.2. Az Alkotmánybíróság előjáróban hangsúlyozza, hogy irányadó gyakorlata értelmében, ha a panasznak több tárgya van, a panasz tárgyaira vonatkozóan külön-külön kell az alkotmányjogi panaszban bemutatni, hogy azok milyen indokok, érvek alapján alaptörvény-ellenesek [lásd hasonlóan 3193/2016. (X. 4.) AB végzés, Indokolás [15]; 3251/2016. (XI. 28.) AB végzés, Indokolás [16]–[17]]. Ha az indítványozó egyetlen beadványban egyaránt támad jogszabályi rendelkezést és bírói döntést is, esetleg ezek közül többet is, akkor panaszának valamennyi jogszabályi rendelkezés, illetve bírói döntés vonatkozásában, külön-külön ki kell elégítenie a törvényben meghatározott követelményeket [3193/2016. (X. 4.) AB végzés, Indokolás [15]]. Az Alkotmánybíróság első körben azt vizsgálta meg, hogy az Abtv. 26. § (1) bekezdése szerinti alkotmányjogi panasz eleget tesz-e a további befogadási feltételeknek.
- [10] 4.3. Az Abtv. 26. § (1) bekezdés a) pontjának értelmében csak Alaptörvényben biztosított jog sérelmére hivatkozással nyújtható be alkotmányjogi panasz. Az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az R) cikk (2)–(3) bekezdései, a T) cikk (3) bekezdése, az 1. cikk (2) bekezdés b) pontja, valamint a XXVI. cikk (1) bekezdése nem Alaptörvényben biztosított jog, ezen rendelkezésekre alkotmányjogi panasz nem alapítható [a hivatkozott rendelkezések sorrendjében: 3238/2017. (X. 10.) AB határozat, Indokolás [18], 3356/2024. (X. 8.) AB határozat, Indokolás [40], 3274/2024. (VII. 24.) AB határozat, Indokolás [19]]. Ezen befogadási feltétel teljesítésének hiányá-

ban az Alkotmánybíróság a továbbiakban nem vizsgálja a többi befogadási feltételnek való megfelelést és visszautasítja az Abtv. 26. § (1) bekezdése szerinti alkotmányjogi panaszszöveget.

- [11] 4.4. Az Abtv. 27. § (1) bekezdése szerinti alkotmányjogi panaszszöveg szerint a támadott döntések sértik az Alaptörvény 28. cikkét és a XXVIII. cikk (1) bekezdését. Az indítványozó a tisztességes bírósági eljáráshoz való jogra mint Alaptörvényben biztosított jog sérelmére hivatkozik [Abtv. 27. § (1) bekezdés a) pont]. Ugyanakkor az Alaptörvény 28. cikkével összefüggésben az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az nem biztosít az indítványozó számára Alaptörvényben biztosított jogot, e rendelkezésre alkotmányjogi panasz nem alapítható [3252/2019. (X. 30.) AB határozat, Indokolás [21]].
- [12] 4.5. Az Abtv. 52. § (1b) bekezdése értelmében csak a határozott kérelmet tartalmazó alkotmányjogi panasz fogadható be, ezért az Alkotmánybíróság megvizsgálta e feltétel teljesülését is. Az indítvány megjelölte az alaptörvényi, illetve törvényi rendelkezést, amely megállapítja az Alkotmánybíróság hatáskörét az indítvány elbírálására, továbbá amely az indítványozó jogosultságát megalapozza [Abtv. 52. § (1b) bekezdés a) pont], az eljárás megindításának okait, az Alaptörvényben biztosított jog sérelmének lényegét [Abtv. 52. § (1b) bekezdés b) pont], az Alkotmánybíróság által vizsgálendő bírói döntéseket [Abtv. 52. § (1b) bekezdés c) pont], az Alaptörvény megsértett rendelkezését [Abtv. 52. § (1b) d) pont]. Az indítványozó ugyanakkor nem adott elő alkotmányjogilag értékelhető indokolást arra nézve, hogy a sérelmezett bírói döntések miért ellentétesek az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében elismert tisztességes bírósági eljáráshoz való joggal, így az Abtv. 27. § (1) bekezdés szerinti alkotmányjogi panaszt az Alkotmánybíróság visszautasítja, a további befogadási feltételeknek való megfelelés vizsgálatának mellőzésével.
- [13] 5. Az Alkotmánybíróság a fentiek alapulvételével az alkotmányjogi panaszt – az Ügyrend 5. §-a alapján eljárva – az Ügyrend 30. § (2) bekezdés h) pontja alapján, figyelemmel az Abtv. 56. § (1)–(3) bekezdésében foglaltakra is, visszautasította.

Budapest, 2025. február 25.

Dr. Varga Réka s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró

Dr. Horváth Attila s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Juhász Imre s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Juhász Miklós s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Lomnici Zoltán s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/3180/2024.

